

Διδακτική Παρέμβαση για μαθητές με προβλήματα όρασης κατά το Σχολικό Έτος 2019-2020

Το παραμύθι της Καλόκαρδης Ελιάς (Αφήγηση Ιστορίας)

1. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Μαθησιακή περιοχή εστίασης η γλώσσα και εμπλέκονται διαθεματικά οι Νέες Τεχνολογίες και το Φυσικό Περιβάλλον

2. Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Ο μαθητής έχει επαφή με την γραφή Braille (με τη μηχανή αλλά και με κείμενα που υπάρχουν με τη μορφή πινάκων αναφοράς στην τάξη) και έχει εξασκηθεί στην ακουστική διάκριση.

3. Στόχοι

Σκοπός και διδακτικοί στόχοι:

Βασικός σκοπός είναι:

Ο μαθητής να εξοικειωθεί τόσο με τον γραπτό λόγο των βλεπόντων, όσο με εναλλακτικούς τρόπους γραφής τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιήσει αργότερα στη ζωή του.

Οι επιμέρους διδακτικοί στόχοι για την εκπλήρωση του σκοπού είναι:

A. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

- ✓ Να συμμετέχουν σε συζητήσεις και να χρησιμοποιούν στοιχειώδη επιχειρηματολογία
- ✓ Να εξοικειωθεί με τη διαδικασία του διαλόγου
- ✓ Να κατανοήσει το περιεχόμενο της ιστορίας και να αποδώσει το κεντρικό νόημα

B. Ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών

- ✓ Να χρησιμοποιεί μια ποικιλία πηγών και βοηθημάτων

Παναγιώτα Στράτη

- ✓ Να εφαρμόζει λειτουργικά το εκπαιδευτικό υλικό (σχολικά εγχειρίδια) που έχει αναπτυχθεί στον κώδικα Braille
- ✓ Να εξοικειωθεί με το υλικό που μπορεί να παράγει ο υπολογιστής για τη μάθησή του

Γ. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

- ✓ Να δουλέψει ομαδικά όσο και εξατομικευμένα ανάλογα με τις συνθήκες
- ✓ Να συμμετέχει στις ποικίλες μορφές διδασκαλίας (Διαφοροποιημένη Διδασκαλία)
- ✓ Να εξοικειωθεί σε Διαφορετικούς Τρόπους Σκέψης
- ✓ Να εξοικειωθεί σε Διαφορετικούς Τρόπους Μάθησης
- ✓ να συμμετέχει αποτελεσματικά στην εκπαιδευτική διαδικασία

4. Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων παρέμβασης χρειαστήκαν: ηλεκτρονικός υπολογιστής, μηχανή Braille και τα σχολικά εγχειρίδια που είναι προσαρμοσμένα για τους μαθητές με προβλήματα όρασης (προσβάσιμο).

5. Διάρκεια

Διάρκεια υλοποίησης των Δραστηριοτήτων Παρέμβασης: 45 λεπτά πριν το διάλειμμα και 45 λεπτά μετά το διάλειμμα

6. Διδακτικές πρακτικές σύμφωνα με τις θεωρίες μάθησης

Χρήση των ΤΠΕ και εποπτικού υλικού: Λογισμικά (υπολογιστικά περιβάλλοντα για τη διδασκαλία και τη μάθηση), φωτογραφικό υλικό, αρχεία ήχου. Ενεργοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών, εστιάζουν την προσοχή τους σε συγκεκριμένο στόχο και διευκολύνουν τη μάθηση. Επιπρόσθετα, ο υπολογιστής βοηθάει στην καλύτερη κατανόηση εννοιών και διαδικασιών.

Διερεύνηση και ανακάλυψη (ενεργητική προσέγγιση της γνώσης): τα παιδιά οδηγούνται τα ίδια στη γνώση, δηλαδή μαθαίνουν “πώς να μαθαίνουν”. Στηρίζεται στην κοινωνικοπολιτισμική θεώρηση της μάθησης του Bruner και του Vygotsky.

Παναγιώτα Στράτη

Συζήτηση- Διάλογος εκπαιδευτικού με τους μαθητές ή συζήτηση σε ομάδες. Με τη συζήτηση τα παιδιά προβληματίζονται, αξιολογούν, συμπεραίνουν και διατυπώνουν απόψεις.

Ομαδοσυνεργατικές μορφές διδασκαλίας: Ενδείκνυνται για οργάνωση δραστηριοτήτων με τη χρήση της τεχνολογίας. Με συνεργατικές δραστηριότητες ανάμεσα στα παιδιά και τους ενήλικες, με τον ενήλικα να παίζει το ρόλο του διαμεσολαβητή αναπτύσσεται η σκέψη και οικοδομείται σταδιακά σύμφωνα με τον Vygotsky. Σημαντικό ρόλο παίζουν τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία (εκπαιδευτικά λογισμικά και γλώσσα) και ο καταμερισμός εργασίας (activity theory).

7. Παρεμβάσεις στο χώρο

Ο εκπαιδευτικός σε συνεργασία με τους μαθητές δημιουργεί σταθερά σημεία στο χώρο για να διευκολύνει τον προσανατολισμό του μαθητή με προβλήματα όρασης. Δεν κάνει συχνές αλλαγές στα έπιπλα και παρέχει στον μαθητή ένα σύμβολο στο κάθισμα του που θα τον διευκολύνει να βρει τη θέση του. Επιπλέον, αναθέτει σε διαφορετικό κάθε φορά μαθητή να είναι ο οδηγός του. Πηγές ήχου βοηθούνε προς αυτή την κατεύθυνση.

8. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας ως προς το...

9. Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας (10 λεπτά):

Εισαγωγική Δραστηριότητα: **Ηχογράφηση του Παραμυθιού** κατά την ανάγνωση και ακουστική επανάληψη για τον μαθητή με προβλήματα όρασης και για όλους τους μαθητές.

Δραστηριότητα διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου (15 λεπτά):

Εξοικείωση στη μηχανή Braille και στον κώδικα γραφής για τον μαθητή. Ο εκπαιδευτικό γράφει το κείμενο για τον μαθητή του νηπιαγωγείου και ο μαθητής έρχεται σε επαφή με το κείμενο σε κουκίδες. Το νήπιο γράφει φωνούλες μετρώντας (1,2,3,4,5,6)

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε σε μια φτωχογειτονιά ένα φτωχό μα πολύ καλόκαρδο κορίτσι που το έλεγαν Ελιά.

Κάθε μέρα η Ελιά γύριζε τη γειτονιά της, έβλεπε τον κόσμο να ζει φτωχός και δυστυχισμένος και γύριζε στο σπίτι της πολύ στενοχωρημένη.

Κάτι πρέπει να κάνω να τους βοηθήσω, σκεφτόταν. Κι από την άλλη μέρα κιόλας άρχισε. Βγήκε στη γειτονιά, κράτησε τα παιδιά της γειτόνισσας για να πάει να δουλέψει και να μπορεί να φέρει στα παιδιά της λίγο φαΐ.

Μια άλλη μέρα πήγε στη γριούλα που ήταν άρρωστη, της μαγείρεψε, της σκούπισε το σπίτι, την έπλυνε, την τάισε. Την άλλη μέρα πάλι έβγαλε τον παράλυτο γέρο με το καρότσι του βόλτα, για να πάρει αέρα και ήλιο.

Τα βράδια γύριζε κατάκοπη, μα ευχαριστημένη που είχε καταφέρει να δώσει λίγη χαρά στους φτωχούς ανθρώπους.

Οι μέρες περνούσαν κι η Ελιά όλο δούλευε, όσο αδυνάτιζε. Μα έβλεπε πως ό,τι κι αν έκανε, ο κόσμος ήταν πάντα φτωχός και δυστυχισμένος.

Αυτό τη στενοχωρούσε πάρα πολύ κι έτσι στενοχωρημένη κάθισε στην αυλή του σπιτιού της και συλλογιζόταν.

– Τι να κάνω, τι να κάνω. Δεν μπορώ να βλέπω τόση δυστυχία.

Παναγιώτα Στράτη

Το σπουργίτι που την είδε τόσο στενοχωρημένη – και που την αγαπούσε γιατί κάθε μέρα του έριχνε σπόρους και ψίχουλα – δεν άντεξε και πέταξε βαθιά στο δάσος. Εκεί βρήκε την καλή νεράιδα και της είπε:

– Τρέξε, καλή νεράιδα, η Ελιά είναι πολύ στενοχωρημένη, χλωμή κι αδύνατη.

Η καλή νεράιδα ανήσυχη έτρεξε στην αυλή της Ελιάς και τη ρώτησε:

– Τι έχεις, Ελιά μου, κι είσαι τόσο λυπημένη;

– Αχ, καλή μου νεράιδα. Δεν μπορώ να βλέπω τόση φτώχεια και δυστυχία γύρω μου.

– Και τι θέλεις, δηλαδή;

– Θέλω να τους γίνω χρήσιμη. Θέλω να τους προσφέρω κάτι πολύτιμο που να τους δώσει ζωή και χαρά.

– Το θέλεις αλήθεια τόσο πολύ;

– Και βέβαια το θέλω, δε βλέπεις πως έλιωσα από τη στενοχώρια μου;

– Τότε σταμάτησε να στενοχωριέσαι. Θα σε κάνω αυτό που θέλεις. Και τσουπ! την άγγιξε με το ραβδάκι της κι αμέσως η Ελιά έγινε ένα μεγάλο δέντρο, που έβγαλε φύλλα, λουλουδάκια άσπρα, που έγιναν ελιές πράσινες, μωβ, μαύρες. Έπεσαν στη γη, τα κουκούτσια φύτρωσαν, έγιναν δεντράκια και σχημάτισαν ένα μεγάλο ελαιώνα.

Ήρθαν οι γείτονες, μάζεψαν τις ελιές, έβγαλαν λάδι, έφαγαν, χόρτασαν, ρόδισαν τα μάγουλά τους, ζώηρεψαν κι άρχισαν να χαμογελούν και να ζουν ευτυχισμένοι.

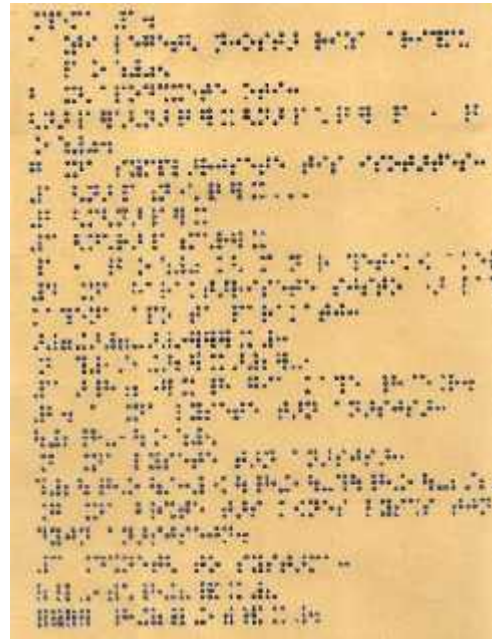
Για να ευχαριστήσουν την ελιά και να της δείξουν την αγάπη τους, πήραν το λάδι τους, το έβαλαν στο καντήλι, για να θυμίζουν στην Παναγιά και στο Χριστό, την καλοσύνη της ελιάς και την αγάπη της για τον κόσμο.

Κι η Παναγιά με τη σειρά της την ευλόγησε. Κι ο Χριστός κάτω απ' την ελιά ήρθε και ξεκουράστηκε.

Κι εκείνη καμάρωνε ευχαριστημένη στη μέση στον ελαιώνα και φρόντιζε, όταν έρχονται οι άνθρωποι να τη μαζέψουν νά 'ναι γεμάτη ελιές, να χορταίνουν οι φτωχοί, και να φωτίζονται απ' τις καντήλες όλες οι εκκλησιές.

Μηχανή Braille

Δραστηριότητα εμπέδωσης του γνωστικού αντικείμενου (10 λεπτά):

Ανθολόγιο για παιδιά με προβλήματα όρασης

http://www.pi-schools.gr/special_education_new/html/gr/8emata/orasi/braille/gr_braille.htm

Χρησιμοποιούν εικόνες που γίνονται σε ανάγλυφη μορφή και κατασκευάζονται με την τεχνική του μικροκαψουλικού (swell paper) – Piaf.

Πηγή: www.Enlogic.gr

Παναγιώτα Στράτη

Το προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό (σχολικά εγχειρίδια) έχει αναπτυχθεί στον κώδικα Braille και είναι ηχογραφημένο. Το υποστηρικτικό υλικό που το πλαισιώνει είναι ανάγλυφο ή τρισδιάστατο, όπως εικόνες, χάρτες, σχήματα.

Εγκαταστήσαμε το πρόγραμμα για τις γραμματοσειρές Indebf και Simbrl που βρίσκονται στα αρχεία: Indebf.TTF και Simbrl.TTF

Δραστηριότητες Αξιολόγησης (10 λεπτά):

Η τέταρτη δραστηριότητα λειτουργεί και σαν αξιολογικό εργαλείο

1. Στην ολομέρεια της τάξης τα παιδιά χωρίζονται ομαδικά και φτιάχνουν ελιές και ιστορίες:
 - 1^η ομάδα: Δίνει ένα δικό της τέλος στην ιστορία
 - 2^η ομάδα: Φτιάχνει δέντρα με ελιές από πλαστελίνη
 - 3^η ομάδα: Αναπαράσταση της ιστορίας
 - 5^η ομάδα: Αφηγείται με τον δικό της τρόπο την ιστορία
 - 6^η ομάδα: Ζωγραφική ελιάς στο καβαλέτο

Συμπερασματικά

Οι μαθητές με προβλήματα όρασης στην εκπαιδευτική διαδικασία θα πρέπει να έχουν κείμενα σε γραφή Braille, ανάγλυφα κείμενα, απτικοποιημένα κείμενα, καθώς και

αρχεία ήχου. Η ηχογράφηση, η χρήση αναγνωστών και γραφών, όπως και η χρήση κατάλληλου λογισμικού (αναγνώστης οθόνης-screen reader) αποτελούν σημαντικά στοιχεία της «γραπτής επικοινωνίας» των μαθητών. Η ενεργητική συμμετοχή με τη χρήση απλών οργάνων και υλικών πρέπει να είναι αυτονόητη, γιατί βοηθά τους μαθητές στη σύνδεση των φαινομένων που μελετώνται με την καθημερινή ζωή. Επομένως, πρέπει να δίνεται έμφαση σε πραγματικά αντικείμενα και βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας.